

Lars Leksell (1907–86)

Född utanför Göteborg. Familjen flyttade till Stockholm där han tog studenten 1926. Läkarutbildning vid KI. Började 1935 vid den nyöppnade neurokirurgiska avdelningen på Serafimerlasarettet med Herbert Olivecrona som chef. Disputerade 1945 på avhandlingen *The action potential and excitatory effects of the small ventral root fibers to skeletal muscle*. Överläkare 1946 och professor 1958 i Lund, efterträdde 1960 Olivecrona som professor i neurokirurgi vid KI.

Uppfann och tillverkade den stereotaktiska ramen 1949. Till en början användes metoden huvudsakligen vid så kallad funktionell neurokirurgi där symtom som obotlig smärta och skakningar vid Parkinsons sjukdom lindrades. Vidareutvecklade metoden till den så kallade strålkniiven med vars hjälp funktionell neurokirurgi gick att utföra med minimala risker för patienten. Efter hand har metoden förfinats med nya modeller av strålkniiven och metoden har kommit att omfatta behandling av kärlmissbildningar och tumörer i hjärnan och mer än 500 strålkniivar finns nu över hela världen. Lars Leksells forskningsinsats inom experimentell neurofysiologi vid KI och kliniska utvecklingsarbete vid KS öppnade ett betydelsefullt fält inom neurofysiologin och etablerade nydanande skonsamma neurokirurgiska metoder som kommit omkring en million patienter till godo.

Leksell invaldes i Kungliga Svenska Vetenskapsakademin 1967.

